

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 31 grudnia 1958 r.

Nr 77*)

TRESC:

Poz.:

USTAWY:

396 — z dnia 2 grudnia 1958 r. o zmianie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o orzecznictwie karno-administracyjnym	955
397 — z dnia 20 grudnia 1958 r. o samorządzie robotniczym	960
398 — z dnia 21 grudnia 1958 r. o szczególnym trybie ściągania zaległości z tytułu niektórych zobowiązań właścicieli nieruchomości wobec Państwa	962
399 — z dnia 21 grudnia 1958 r. o funduszu zakładowym na rok 1959	964
400 — z dnia 21 grudnia 1958 r. o prowizorium budżetowym na I kwartał 1959 r.	964

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

401 — z dnia 20 grudnia 1958 r. zmieniające rozporządzenie z dnia 13 czerwca 1958 r. w sprawie tworzenia funduszu zakładowego na rok 1958 w przedsiębiorstwach transportu drogowego i lotniczego	966
402 — z dnia 20 grudnia 1958 r. w sprawie określenia właściwości do wydawania zezwoleń na działalność w zakresie handlu zagranicznego	966
403 — z dnia 20 grudnia 1958 r. w sprawie opłat pobieranych przy wydawaniu pozwoleń na działalność zawodową w zakresie projektowania w budownictwie	966

ROZPORZĄDZENIA:

404 — Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 1958 r. w sprawie zwolnienia od podatków przychodów osiągniętych z nowo zakładanych drobnych zakładów rzemieślniczych i chałupniczych oraz przemysłu ludowego i domowego na terenie powiatu nowosądeckiego i m. Nowego Sącza	967
405 — Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 1958 r. zmieniające rozporządzenie z dnia 26 listopada 1952 r. w sprawie ksiąg podatkowych dla podatników podlegających opodatkowaniu na zasadach obowiązujących gospodarkę nie uspołecznioną	967
406 — Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 1958 r. w sprawie zwolnienia od podatków obrotowego i dochodowego przychodów osiągniętych z nowo zakładanych drobnych zakładów rzemieślniczych, pracy chałupniczej oraz przemysłu domowego i ludowego	968
407 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 grudnia 1958 r. w sprawie prowadzenia i zakładania ksiąg wieczystych i zbiorów dokumentów przez Sądy Powiatowe w Bartoszycach, Biskupcu, Braniewie, Iławie z tymczasową siedzibą w Suszu, Mrągowie, Ostródzie, Piszcu i Szczytnie	970
408 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 1958 r. w sprawie zniesienia Sądów Powiatowych w Nowym Bytomiu i w Rudzie oraz utworzenia Sądu Powiatowego w Rudzie Śląskiej	970

396

USTAWA

z dnia 2 grudnia 1958 r.

o zmianie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o orzecznictwie karno-administracyjnym.

Art. 1. W ustawie z dnia 15 grudnia 1951 r. o orzecznictwie karno-administracyjnym (Dz. U. z 1951 r. Nr 66, poz. 454 i z 1958 r. Nr 34, poz. 152) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 pkt 1 po wyrazie „kolegiami“ dodaje się wyraz „karno-administracyjnymi“;
- 2) art. 4 otrzymuje brzmienie:
„Art. 4. 1. Do orzekania powołane są kolegia karno-administracyjne przy prezydiach powiatowych (miast stanowiących powiaty miejskie), dzielnicowych i wojewódzkich (miast podzielonych na dzielnice) rad narodowych, nazywane dalej „kolegiami“.

2. Rada narodowa miasta nie stanowiącego powiatu miejskiego oraz rada narodowa osiedla może podjąć uchwałę o powołaniu kolegium przy prezydium tej rady jako kolegium pierwszej instancji. Uchwała o powołaniu kolegium podlega zatwierdzeniu przez powiatową radę narodową. Powiatowa rada narodowa może zobowiązać radę narodową miasta nie stanowiącego powiatu miejskiego lub osiedla, po wysłuchaniu jej opinii, do powołania kolegium.

3. Kolegia przy prezydiach rad narodowych powiatowych, miast stanowiących powiaty miejskie i dzielnicowych oraz powołane w myśl ust. 2 nazywane będą dalej „powiatowymi“, kolegia zaś przy prezydiach wojewódzkich rad narodowych (miast podzielonych na dzielnice) — „wojewódzkimi.“

4. W pierwszej instancji orzekają kolegia powiatowe, w drugiej zaś instancji kolegia wojewódzkie, z wyjątkiem przewidzianym w art. 51 pkt 5.

5. Kolegia mogą odbywać rozprawy poza swą stałą siedzibą.“;

3) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Kolegium tworzą: przewodniczący, jego zastępca i członkowie kolegium.

2. Przewodniczącego kolegium i jego zastępcę wybiera spośród członków prezydium, pracowników podległych mu organów lub innych osób i odwołuje rada narodowa. Przewodniczącego kolegium wojewódzkiego i powiatowego oraz jego zastępcę wybiera się spośród osób posiadających ukończone studia prawnicze. Minister Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia tryb i zasady zwalniania od obowiązku ukończenia studiów prawniczych. W stosunku do przewodniczącego kolegium wojewódzkiego i jego zastępcy Minister Spraw Wewnętrznych może stosować w uzasadnionych przypadkach tylko zwolnienia indywidualne.

3. Członków kolegium w ilości ustalonej przez prezydium rady narodowej wybiera i odwołuje rada narodowa.

4. Minister Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia tryb wybierania i odwoływania osób wchodzących w skład kolegiów oraz przewodniczących składów orzekających.

*) Ostatni numer w 1958 r.

5. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Finansów określi w drodze rozporządzenia zasady wynagradzania przewodniczącego i członków składu orzekającego oraz protokolanta za udział w posiedzeniach.”;

4) w art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przewodniczący kolegium może powierzyć przewodniczenie na rozprawie jednemu z członków kolegium wybranych na przewodniczących składów orzekających.”;

5) w art. 7:

a) w ust. 1 skreśla się wyraz „tej”, zaś wyrazy „popelniono czyn, podlegający ukaraniu” zastępuje się wyrazami „wykroczenie popełniono”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli do chwili złożenia do kolegium wniosku o ukaranie nie da się ustalić miejsca popełnienia wykroczenia, właściwe jest kolegium rady narodowej, na której terenie wykroczenie to ujawniono.”;

c) dodaje się nowy ust. 3 w brzmieniu:

„3. Prezydium rady narodowej miasta podzielonego na dzielnice może w drodze uchwały wprowadzić w stosunku do określonych wykroczeń popełnionych przez mieszkańców miasta na jego terenie właściwość kolegiów przy prezydiach dzielnicowych rad narodowych według miejsca zamieszkania obwiniętego.”;

6) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. 1. W postępowaniu przed kolegium i w postępowaniu nakazowym, unormowanym niniejszą ustawą, wymierza się za czyn podlegający ukaraniu karę przewidzianą za ten czyn w przepisach prawa, z tym że:

1) nie wymierza się kary pracy poprawczej,
2) karę grzywny wymierza się w wysokości od 50 zł do 4.500 zł, a gdy przepis prawa przewiduje grzywnę poniżej 50 zł, wymierza się karę przewidzianą w tym przepisie,

3) a) zasadniczą karę aresztu można wymierzyć tylko za wykroczenia określone w art. 18, 19, 20, 23, 28, 29, 30, 31 i 54 prawa o wykroczeniach, w art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 1956 r. o zwalczaniu alkoholizmu (Dz. U. Nr 12, poz. 62), w art. 21 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 89, poz. 656 z późniejszymi zmianami) w przypadkach naruszenia przepisów wydanych na podstawie art. 5 tej ustawy, a dotyczących zakazu prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwym oraz w art. 83 ust. 1, art. 87 i 88 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr 6, poz. 46 wraz z późniejszymi zmianami),

b) zasadniczą karę aresztu można wymierzyć w granicach od 1 dnia do 3 miesięcy, przy czym niedopuszczalne jest wymierzenie kary aresztu łącznie z karą grzywny, chyba że wykroczenie popełniono z chęci zysku,

c) gdy przepis prawa przewiduje tylko karę aresztu, a kolegium nie stosuje art. 9 prawa o wykroczeniach, sprawę przekazuje się do sądu przy odpowiednim zastosowaniu przepisów art. 47—49 niniejszej ustawy,

4) a) orzekając karę grzywny można równocześnie na wypadek nieuiszczenia jej w terminie, przewidzianym do wpłacenia grzywny, orzec zamianę jej na karę aresztu, przyjmując za równoważnik jednego dnia aresztu grzywnę w wysokości od 20 do 40 zł,

b) areszt zastępczy nie może trwać dłużej niż najwyższy wymiar kary aresztu przewidzianego za dane wykroczenie, a gdy kara aresztu nie jest przewidziana, dłużej niż 3 miesiące,

c) w razie częściowego uiszczenia grzywny areszt zastępczy zmniejsza się stosunkowo,

5) aresztu zasadniczego i zastępczego nie można wymierzyć w stosunku do nieletnich oraz w tych przypadkach, gdy

warunki osobiste ukaranego uniemożliwiają mu odbycie tej kary,

6) za wykroczenia nie wymienione w pkt 3 lit. a) i c), gdy szkodliwość społeczna czynu jest mała, można wymierzyć karę nagany.

2. Karę przepadku przedmiotów można orzec, jeżeli przewidują to obowiązujące przepisy prawa.

3. W orzeczeniu o ukaraniu można nakazać podanie orzeczenia do publicznej wiadomości.”;

7) art. 9, 10, 11, 13 i 14 skreśla się;

8) w art. 15 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się nowe ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Jeżeli ten sam czyn zawiera znamiona wykroczenia poddanego orzecznictwu kolegium, a zarazem znamiona czynu poddanego orzecznictwu sądu lub innego organu, kolegium orzeka w granicach swej właściwości niezależnie od postępowania sądu lub innego organu.

3. W przypadku wymierzenia za ten sam czyn zasadniczej kary aresztu przez kolegium lub przez sąd (art. 36 ust. 2) i kary pozbawienia wolności prawomocnym orzeczeniem sądu, nie wykonuje się zasadniczej kary aresztu orzeczonej w postępowaniu karno-administracyjnym nie wykonanej w całości lub w części, inne zaś kary bądź skutki ukarania pozostają obok siebie w mocy. O niewykonaniu zasadniczej kary aresztu orzeczonej przez kolegium postanawia jego przewodniczący, orzeczonej zaś w wyniku skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego — sąd.”;

9) w art. 16:

a) w ust. 1 dodaje się drugie zdanie w brzmieniu: „W przypadku, w którym orzeczenie lub nakaz karny zostały uchylone w trybie nadzoru, przedawnienie biegnie od daty uchylenia orzeczenia lub nakazu.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nie można wykonać kary aresztu, grzywny, nagany oraz przepadku przedmiotów, jak też podać orzeczenia do publicznej wiadomości, jeżeli nie rozpoczęto wykonania tych kar przed upływem roku od uprawomocnienia się orzeczenia lub nakazu karnego. Przedawnienie nie biegnie w okresie odroczenia.”;

10) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. Podstawę do wszczęcia postępowania stanowi wniosek o ukaranie złożony przez organ państwowy, urząd, organ Milicji Obywatelskiej, instytucję państwową i społeczną, jednostkę gospodarki społecznej, pokrzywdzonego lub inną osobę.”;

11) w art. 18 ust. 1 wyrazy „organ władzy” zastępuje się wyrazami „właściwy organ państwowy”, wyrazy zaś „może dokonać” wyrazem „dokonuje”;

12) w art. 19:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1, a wyrazy „w zawiadomieniu” zastępuje się wyrazami „w wniosku o ukaranie”;

b) dodaje się nowe ust. 2, 3 i 4 w brzmieniu:

„2. Przewodniczący kolegium może przed wyznaczeniem rozprawy zwrócić wniosek o ukaranie składającemu go lub przekazać organowi Milicji Obywatelskiej albo innemu właściwemu organowi, przewidzianemu w art. 17 w celu podania dodatkowych określonych danych albo wyjaśnienia wskazanych okoliczności.

3. Nie wszczyna się postępowania, wszczęte zaś umarza w razie:

1) śmierci obwiniętego,

2) przedawnienia,

3) niekaralności czynu lub gdy czyn podlega wyłącznie orzecznictwu innych organów,

4) gdy obwinięty na mocy przepisów szczególnych lub zwyczajów międzynarodowych nie podlega orzecznictwu karno-administracyjnemu; w szczególności zaś nie podlegają temu orzecznictwu:

- a) uwierzytelnieni w Polsce przedstawiciele dyplomatyczni państw obcych,
 b) osoby należące do personelu dyplomatycznego przedstawicielstw państw obcych,
 c) członkowie rodzin osób wymienionych pod lit. a) i b) z nimi zamieszkali,
 d) inne osoby korzystające z prawa zakrajowości na mocy ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych,
 — przy czym postanowienia dotyczące osób wymienionych wyżej pod lit. a) — d) nie mają zastosowania do obywateli polskich,
- 5) innej okoliczności wyłączonej orzekanie przez kolegium.
4. W przypadkach określonych w ust. 3 postępowanie umarza przed rozprawą przewodniczący kolegium, na rozprawie zaś skład orzekający.”;
- 13) po art. 19 dodaje się nowy art. 19a w brzmieniu:
 „Art. 19a. 1. Decyzje przewodniczącego kolegium o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania (art. 19 ust. 3) wydaje się w formie postanowień.
 2. Postanowieniami są także inne decyzje nie będące orzeczeniami, nakazami karnymi lub zarządzeniami.
 3. Od postanowień nie służy odwołanie, z wyjątkiem postanowień, o których mowa w ust. 1, i postanowień o nałożeniu kary porządkowej za nieusprawiedliwione niestawienie świadka lub biegłego (art. 24 ust. 3).”;
- 14) w art. 20 ust. 1 wyrazy „w jego nieobecności” zastępuje się wyrazem „zaocznie”;
- 15) w art. 21 ust. 1 po wyrazach „Milicji Obywatelskiej” stawia się przecinek i dodaje wyrazy „Państwowej Inspekcji Handlowej oraz służby ochronnej lasów państwowych i parków narodowych”;
- 16) w art. 22 skreśla się wyrazy „i o społecznej szkodliwości jego czynu”;
- 17) art. 23 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 23. 1. Obwiniony ma prawo korzystać z pomocy obrońcy.
 2. Obrońcą może być każda osoba zdolna do czynności prawnych, nie pozbawiona praw publicznych, co do której nie zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że trudni się obroną zawodowo nie posiadając uprawnień.
 3. Osoba upoważniona do występowania przed sądem na podstawie przepisów o ustroju adwokatury może być obrońcą w sprawach o wykroczenia określone w art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. a) i c), w pozostałych zaś sprawach, rozpoznawanych przez kolegia powiatowe — poczynając od wniesienia środka odwoławczego.
 4. Obwiniony może udzielić pełnomocnictwa na piśmie lub ustnie wobec kolegium na rozprawie. Gdy obwiniony jest nieletni, pełnomocnictwa może udzielić także jego ojciec, matka lub opiekun.”;
- 18) w art. 24:
 a) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
 „3. W razie nieusprawiedliwionego niestawienia świadka lub biegłego, a także w razie bezzasadnej odmowy przez nich złożenia zeznań lub wyjaśnień przewodniczący składu orzekającego nakłada grzywnę do 150 zł z zamianą w razie nieściągalności na areszt do 5 dni. Ponadto przewodniczący składu orzekającego może wydać organowi Milicji Obywatelskiej zarządzenie o przymusowym doprowadzeniu świadka lub biegłego, który nie stawił się bez usprawiedliwionej przyczyny. W przypadku usprawiedliwienia niestawienia w przeciągu 14 dni przewodniczący kolegium zwalnia świadka lub biegłego od obowiązku uiszczenia nałożonej grzywny.”,
 b) dotychczasowy ust. 3 otrzymuje numerację „4” i uzupełnia się następującymi zdaniami: „Może on w szczególności upomnieć osobę, która narusza powagę, spokój lub porządek czynności kolegium, a po bezskutecznym upomnieniu może wydać organowi Milicji Obywatelskiej zarządzenie wydalenia z miejsca rozprawy. W razie cięższego naruszenia powagi, spokoju lub porządku w czasie rozprawy przewodniczący składu orzekającego może nadto nałożyć na winnego grzywnę do 150 zł z zamianą w razie nieściągalności na areszt do 5 dni.”;
- 19) w art. 26 wyrazy „w jego nieobecności” zastępuje się wyrazem „zaocznie”;
- 20) art. 27 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 27. 1. Na podstawie wyników rozprawy kolegium wydaje orzeczenie o ukaraniu, uniewinnieniu lub umorzeniu postępowania.
 2. Orzeczenie powinno zawierać:
 1) oznaczenie sprawy,
 2) datę i miejsce wydania orzeczenia,
 3) oznaczenie kolegium,
 4) nazwiska i imiona przewodniczącego i członków składu orzekającego,
 5) nazwisko i imię oraz inne dane osobowe, ustalające tożsamość obwinionego,
 6) dokładne określenie czynu zarzucanego obwinionemu z podaniem czasu i miejsca jego popełnienia,
 7) wskazanie naruszonego przepisu prawnego,
 8) rozstrzygnięcie o ukaraniu, uniewinnieniu lub umorzeniu postępowania z powołaniem podstawy prawnej,
 9) wymiar aresztu zastępczego, jeżeli został ustalony przez kolegium,
 10) rozstrzygnięcie o kosztach postępowania,
 11) pouczenie o trybie i terminie odwołania,
 12) uzasadnienie.
 3. Orzeczenie może oprócz rozstrzygnięcia o ukaraniu, uniewinnieniu lub umorzeniu postępowania zawierać również rozstrzygnięcie innych spraw, przewidzianych w przepisach prawnych, w szczególności co do odszkodowania, nawiązki i podania orzeczenia do publicznej wiadomości w sposób w nim wskazany.
 4. Orzeczenie podpisują przewodniczący i członkowie składu orzekającego.
 5. Minister Spraw Wewnętrznych wyda w drodze rozporządzenia przepisy o kosztach postępowania.”;
- 21) w art. 28 dodaje się nowe ust. 3 i 4 w brzmieniu:
 „3. Jeżeli obwinionemu ogłoszono orzeczenie na rozprawie, może on żądać doręczenia mu odpisu, jednak termin do wniesienia odwołania liczy się od daty ogłoszenia orzeczenia.
 4. Przepisy ust. 1—3 mają odpowiednie zastosowanie do postanowień, wydanych na podstawie art. 19 ust. 3.”;
- 22) w art. 29:
 a) wyrazy „upomnienie, 150 zł grzywny lub trzy dni kary pracy poprawczej” zastępuje się wyrazami „nagana lub 300 zł grzywny”, wyrazy zaś „zawiadomień władz urzędów oraz państwowych instytucji i zakładów” zastępuje się wyrazami „wniosków o ukaranie złożonych przez organy państwowe, urzędy oraz państwowe instytucje i zakłady”;
- b) uchyla się ust. 2 oraz przy ust. 1 skreśla się cyfrę „1”;
- 23) w art. 31 ust. 1 wyraz „przepis” zastępuje się wyrazami „przepisy art. 19 ust. 3 i”;
- 24) w art. 32:
 a) w ust. 1 wyrazy „od 3 do 20 zł” zastępuje się wyrazami „od 5 do 100 zł”;
- b) w ust. 3 po wyrazach „Prezes Rady Ministrów” dodaje się wyrazy „na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych”;
- 25) po art. 32 dodaje się nowy art. 32a w brzmieniu:
 „Art. 32a. Postępowania mandatowego nie stosuje się wobec osób wymienionych w art. 19 ust. 3 pkt 4.”;
- 26) w art. 35 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W razie odmowy uiszczenia grzywny organ, upoważniony do jej nałożenia, sporządza wniosek o ukaranie (art. 17) zaznaczając w nim o fakcie odmowy uiszczenia grzywny.”;

27) art. 36 otrzymuje brzmienie:

„Art. 36. 1. Od orzeczeń, nakazów karnych, a także od postanowień wydanych na podstawie art. 19 ust. 3 i art. 24 ust. 3 obwiniony, ukarany, jego obrońca, prokurator, organ Milicji Obywatelskiej albo organ, który złożył wniosek o ukaranie, mają prawo w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia lub doręczenia orzeczenia, nakazu karnego albo postanowienia odwołać się do kolegium wojewódzkiego.

2. Od orzeczeń o ukaraniu zasadniczą karą aresztu (art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. a) nie służy odwołanie do kolegium wojewódzkiego, lecz ukarany, jego obrońca, prokurator, organ Milicji Obywatelskiej albo organ, który złożył wniosek o ukaranie, mogą w terminie określonym w ust. 1 zwrócić się do kolegium, które wydało orzeczenie, z żądaniem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego; art. 500—509 kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku gdy ukarany jest nieletni, odwołanie może złożyć także jego ojciec, matka lub opiekun.

4. Odwołanie należy złożyć na piśmie lub ustnie do protokołu kolegium, które wydało zaskarżone orzeczenie, nakaz karny lub postanowienie.”;

28) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. 1. Do postępowania przed kolegium wojewódzkim stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 1, z tym że skład orzekający rozpoznając odwołanie od nakazu karnego lub orzeczenia, którym nie wymierzono kary aresztu:

- 1) zatwierdza zaskarżone orzeczenie lub nakaz karny, albo uchyla je i wydaje nowe orzeczenie, nie może jednak orzec zasadniczej kary aresztu, bądź
- 2) uchyla orzeczenie lub nakaz karny i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania, gdy zachodzi potrzeba uzupełnienia materiału dowodowego w sprawie lub takiego naprawienia uchybienia, które powinno być dokonane w pierwszej instancji, bądź
- 3) uznaje orzeczenie lub nakaz karny za nieważne i przekazuje lub zwraca sprawę komu należy, gdy orzeczenie lub nakaz karny wydano w sprawie o czyn nie podlegający orzecznictwu kolegiów karno-administracyjnych (art. 1 i 2) albo w wadliwym składzie (art. 6) lub gdy zachodzi inna przyczyna nieważności z mocy samego prawa.

2. Skład orzekający może rozstrzygnąć sprawę na posiedzeniu niejawnym, jeżeli osoby wezwane na rozprawę nie stawiły się.

3. Odwołanie od postanowienia przewodniczącego kolegium wydanego w pierwszej instancji na podstawie art. 19 ust. 3 rozpoznaje przewodniczący kolegium wojewódzkiego, który postanowienie zatwierdza albo uchyla i przekazuje sprawę kolegium powiatowemu do rozpoznania.”;

29) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. Kolegium wojewódzkie może zastrzyć orzeczoną karę tylko w razie wniesienia odwołania na niekorzyść ukaranego.”;

30) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Art. 39. Orzeczenia, nakazy karne, a także postanowienia wydane na podstawie art. 19 ust. 3, od których nie wniesiono w terminie odwołania, jak również wydane na skutek odwołania, są prawomocne.”;

31) w art. 40:

a) w ust. 2 po wyrazie „wojewódzkiej” dodaje się wyrazy „(miasta podzielonego na dzielnice)”, zaś po wyra-

zie „narodowej” umieszcza się kropkę i skreśla wyrazy „(Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi)”,

b) dodaje się nowy ust. 3 w brzmieniu:

„3. Schwytanego na gorącym uczynku lub bezpośrednio potem sprawcę wykroczenia wymienionego w art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. a), a objętego postępowaniem przyspieszonym, organ Milicji Obywatelskiej lub inny organ, któremu szczególnie ustawy powierzają zadania w zakresie ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego, zatrzymuje i doprowadza do kolegium powiatowego, które bezzwłocznie przystępuje do rozpoznania sprawy. Organ doprowadzający zgłasza wniosek o ukaranie (art. 17) ustnie do protokołu rozprawy przy jej rozpoczęciu. Przepisy art. 19 ust. 2 i art. 20 nie mają zastosowania.”;

32) w art. 41 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) termin do wniesienia odwołania (art. 36 ust. 1) oraz do złożenia żądania skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego (art. 36 ust. 2) wynosi trzy dni.”;

33) tytuł rozdziału 6 otrzymuje brzmienie: „Wykonanie orzeczeń, nakazów karnych i postanowień.”;

34) w art. 42:

a) w ust. 1 po wyrazie „karne” dodaje się wyrazy „oraz postanowienia”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Orzeczenia, nakazy karne i postanowienia wykonują organy administracji prezydium rad narodowych właściwe według miejsca zamieszkania ukaranego.”;

c) w ust. 3 po wyrazie „karnych” stawia się przecinek i dodaje wyraz „postanowień”;

d) dodaje się nowy ust. 4 w brzmieniu:

„4. Karę aresztu wykonują organy administracji więziennej; przepisy kodeksu postępowania karnego o wykonaniu kary pozbawienia wolności stosuje się odpowiednio.”;

35) w art. 43:

a) w ust. 2 po wyrazach „niższego stopnia” dodaje się wyrazy „oraz udzielają wytycznych dla orzecznictwa i kontrolują ich wykonanie”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przewodniczący kolegium składa prezydium rady narodowej okresowe sprawozdania z działalności kolegium.”;

36) w art. 44 wyrazy „(m. st. Warszawy i m. Łodzi)” zastępuje się wyrazami „(miast podzielonych na dzielnice)”, wyrazy zaś „i miejskich rad narodowych w miastach powyżej 10.000 mieszkańców” zastępuje się wyrazami „(miast stanowiących powiaty miejskie) i dzielnicowych rad narodowych”;

37) w art. 45:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Prezydium wojewódzkiej (miasta podzielonego na dzielnice) rady narodowej może uchylić w trybie nadzoru prawomocne orzeczenie kolegium lub nakaz karny albo postanowienie wydane na podstawie art. 19 ust. 3, jeżeli są pozbawione podstawy prawnej lub oczywiście niesłuszne.

2. Prezydium rady narodowej może powołać do wykonywania w jego imieniu czynności, o których mowa w ust. 1, 3-osobową komisję, której przewodniczy kierownik organu administracji dla spraw wewnętrznych prezydium rady narodowej.”;

b) dotychczasowy ust. 2 otrzymuje numerację „3”, z tym że po wyrazie „karny” dodaje się wyrazy „albo postanowienie”, zaś po ostatnim wyrazie „orzeczenie” stawia się przecinek i dopisuje wyrazy „nakaz karny lub postanowienie”;

c) dotychczasowy ust. 3 otrzymuje numerację „4”, z tym że po wyrazach „prawomocnego orzeczenia” stawia się przecinek i dodaje wyrazy „nakazu karnego lub po-

- stanowienia", po wyrazie „od” wstawia się wyraz „ich”, a wyraz „orzeczenia” skreśla się;
- 38) w art. 47:
- w ust. 1 wyrazy „przy prezydium rad narodowych miast liczących ponad 10.000 mieszkańców, dzielnicowych i powiatowych” zastępuje się wyrazem „powiatowe”;
 - dodaje się nowy w ust. 3 w brzmieniu: „3. W postępowaniu sądowym kary pracy poprawczej nie wymierza się.”;
- 39) w art. 49 ust. 2 po wyrazach końcowych „postępowania karnego” dodaje się wyrazy „z tym że przepisów niniejszej ustawy nie stosuje się”;
- 40) tytuł działu VI otrzymuje brzmienie: „Kolegia gromadzkie”;
- 41) art. 50 i 51 otrzymują brzmienie:
- „Art. 50. Gromadzka rada narodowa może podjąć uchwałę o powołaniu kolegium przy prezydium gromadzkiej rady narodowej jako kolegium pierwszej instancji, zwane „kolegium gromadzkim”. Uchwała o powołaniu kolegium gromadzkiego podlega zatwierdzeniu przez powiatową radę narodową. Powiatowa rada narodowa może zobowiązać gromadzką radę narodową po wysłuchaniu jej opinii do powołania kolegium.
- Art. 51. Do kolegiów gromadzkich stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy, z tym że:
- kolegium może orzekać tylko w sprawach o wykroczenia określone:
 - w prawie o wykroczeniach, z wyjątkiem wykroczeń określonych w art. 17, 18, 20, 22, 26, 28-32, 35, 36, 40, 41, 50, 58, 59 i 61-63,
 - w dekreście z dnia 23 marca 1956 r. o obowiązku szkolnym (Dz. U. Nr 9, poz. 52),
 - w rozporządzeniu z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. Nr 77, poz. 673 z późniejszymi zmianami) i w przepisach wydanych na jego podstawie,
 - w rozporządzeniu z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. Nr 32, poz. 309 z późniejszymi zmianami),
 - w rozporządzeniu z dnia 16 marca 1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. z 1939 r. Nr 90, poz. 561),
 - w rozporządzeniu z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 1932 r. Nr 42, poz. 417 z późniejszymi zmianami),
 - w rozporządzeniu z dnia 22 marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych (Dz. U. Nr 38, poz. 364 z późniejszymi zmianami),
 - w art. 11 ust. 1 lit. e) ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. Nr 27, poz. 198 z późniejszymi zmianami) w przypadkach naruszenia przepisów wydanych na podstawie tej ustawy, a dotyczących utrzymania porządku i czystości w nieruchomościach,
 - w ustawie z dnia 14 kwietnia 1937 r. o szkodnictwie leśnym i polnym (Dz. U. Nr 30, poz. 224 i z 1956 r. Nr 6, poz. 30),
 - w ustawie z dnia 22 maja 1958 r. o popieraniu melioracji wodnych dla potrzeb rolnictwa (Dz. U. Nr 31, poz. 136),
 - w dekreście z dnia 12 września 1947 r. o pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie (Dz. U. Nr 59, poz. 320 z późniejszymi zmianami),
 - w ustawie z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 25, poz. 180),
 - w ustawie z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. z 1951 r. Nr 58, poz. 404),
- m) w dekreście z dnia 8 czerwca 1955 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. Nr 25, poz. 151, z 1956 r. Nr 41, poz. 189 i z 1958 r. Nr 72, poz. 358),
- n) w dekreście z dnia 2 lutego 1955 r. o organizacji hodowli zwierząt zarodkowych (Dz. U. Nr 6, poz. 34),
- o) w przepisach wydanych na podstawie art. 3 i 8 ustawy z dnia 19 listopada 1956 r. o ochronie roślin uprawnych przed chorobami, szkodnikami i chwastami (Dz. U. Nr 55, poz. 253),
- p) w ustawie z dnia 29 maja 1957 r. o szkółkach drzew i krzewów owocowych (Dz. U. Nr 31, poz. 138) i w przepisach wydanych na jej podstawie,
- nie wymierza się grzywny powyżej 500 zł, a jeżeli kolegium uzna, że należy wymierzyć grzywnę wyższą, przekazuje sprawę do rozpoznania w pierwszej instancji kolegium powiatowemu,
 - nie wymierza się zastępczej kary aresztu (art. 8 ust. 1 pkt 4), jak też nie zamienia się na areszt pieniężnej kary porządkowej (art. 24 ust. 3 i 4),
 - nie stosuje się przepisów o postępowaniu nakazowym,
 - nie mają zastosowania przepisy art. 4 ust. 4, odwołania zaś rozpoznaje, stosując przepisy art. 36-39, kolegium powiatowe, które jest także wyłącznie właściwe dla rozpoznawania wniosków o ukaranie sporządzonych w trybie art. 35 ust. 2.”;
- 42) przed art. 52 wstawia się tytuł: „Dział VII. Przepisy końcowe”;
- 43) w art. 52 po wyrazie „terminów” wstawia się wyraz „oraz” i skreśla wyrazy „opłat i kosztów oraz kar porządkowych”;
- 44) w art. 53 pkt 2 wyrazy „art. 10—15 prawa o wykroczeniach” zastępuje się wyrazami „art. 10—13 i 15 prawa o wykroczeniach”;
- 45) art. 53¹ i 55 skreśla się;
- 46) w art. 56 skreśla się wyrazy „z wyjątkiem przepisów art. 50, które wchodzą w życie z dniem ogłoszenia”;
- 47) użyte w ustawie wyrazy „władza”, „władza terenowa” i „organ władzy”, z wyjątkiem użytego w art. 32 ust. 1 wyrazu „władzy”, zastępuje się wyrazami „organ państwowy” w odpowiednim przypadku.
- Art. 2. Postępowanie w sprawach wszczętych przed wejściem w życie niniejszej ustawy toczy się według przepisów w niej zawartych, z tym że:
- nie orzeka się kary aresztu ani kary pracy poprawczej, lecz przewidzianą w danym przepisie karę grzywny,
 - jeżeli przepis prawa przewiduje tylko karę aresztu, wymierza się karę grzywny, przyjmując za równoważnik 1 dnia aresztu grzywnę w wysokości 30 zł,
 - orzeczoną a nie wykonaną karę pracy poprawczej przewodniczący kolegium zamienia na karę grzywny, przyjmując 1 dzień pracy poprawczej za równoważnik 30 zł grzywny, karę zaś grzywny wykonuje się na dotychczasowych zasadach,
 - wykonanie rozpoczętej kary pracy poprawczej oraz kary grzywny odbywa się na dotychczasowych zasadach.
- Art. 3. W art. 2 dekretu z dnia 26 kwietnia 1948 r. o podwyższeniu grzywien, kar pieniężnych, kar porządkowych i nawiązek (Dz. U. z 1948 r. Nr 24, poz. 161, z 1950 r. Nr 21, poz. 184 i Nr 36, poz. 335 oraz z 1955 r. Nr 9, poz. 57) cyfry „30” i „15” zastępuje się odpowiednio cyframi „300” i „100”.
- Art. 4. W art. 17 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. z 1951 r. Nr 58, poz. 404) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Orzekanie odbywa się w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym”.
- Art. 5. Upoważnia się Ministra Spraw Wewnętrznych do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jednolitego tekstu ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o orzecznictwie karno-administracyjnym (Dz. U. Nr 66,

poz. 454) z uwzględnieniem zmian wynikających z niniejszej ustawy i z przepisów wydanych przed dniem wydania jednolitego tekstu, z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, rozdziałów, artykułów i ustępów.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

397

USTAWA

z dnia 20 grudnia 1958 r.

o samorządzie robotniczym.

W celu zapewnienia załogom uspołecznionych przedsiębiorstw współdziałania w zarządzaniu zakładami pracy, wpływu na polepszanie wyników ekonomicznych przedsiębiorstw i usprawnianie organizacji pracy oraz w celu zwiększenia odpowiedzialności załóg za gospodarkę zakładów stanowi się, co następuje:

Rozdział I.

Rola i zadania samorządu robotniczego.

Art. 1. 1. Załogom w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych, budowlanych i rolnych przysługuje prawo kontroli i nadzoru nad całością działalności przedsiębiorstwa oraz prawo stanowienia w zasadniczych sprawach dotyczących działalności i rozwoju przedsiębiorstwa, określonych niniejszą ustawą.

2. Załogi realizują przysługujące im zgodnie z ust. 1 prawo współdziałania w zarządzaniu przedsiębiorstwami poprzez organy samorządu robotniczego działające na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 2. Rada Ministrów może w uzgodnieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych rozciągnąć w drodze rozporządzenia przepisy niniejszej ustawy w całości lub w części na inne przedsiębiorstwa, nie wymienione w art. 1 ust. 1.

Art. 3. Zadaniem samorządu robotniczego jest:

- 1) zapewnienie sprawnego funkcjonowania oraz rozwoju przedsiębiorstwa w interesie ogólnospołecznym i w interesie własnym załogi;
- 2) rozwijanie wśród załogi działalności zmierzającej do podniesienia gospodarności, umocnienia dyscypliny pracy, wzmocnienia aktywności wytwórczej, podniesienia bezpieczeństwa i kultury pracy, zwiększenia odpowiedzialności pracowników za wyniki gospodarcze przedsiębiorstwa.

Art. 4. 1. Organami samorządu robotniczego są: konferencja samorządu robotniczego, rada robotnicza przedsiębiorstwa, jej prezydium i oddziałowe (wydziałowe) rady robotnicze.

2. Organy samorządu robotniczego są odpowiedzialne przed załogą i składają co najmniej dwa razy w roku sprawozdanie ze swej działalności na oddziałowych lub ogólnozakładowych zebraniach załogi.

Rozdział II.

Konferencja samorządu robotniczego.

Art. 5. 1. Konferencja samorządu robotniczego jest naczelnym organem samorządu; może ona decydować o wszystkich sprawach objętych właściwością samorządu robotniczego.

2. Konferencja koordynuje działalność organów samorządu w sprawach należących do ich właściwości.

Art. 6. 1. W skład konferencji samorządu robotniczego wchodzi: członkowie rady robotniczej przedsiębiorstwa, rady zakładowej i zakładowego komitetu (egzekutywy) Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

2. Konferencja samorządu robotniczego może powołać do swego składu — na wniosek jednej z organizacji wchodzących w skład konferencji — przedstawicieli organizacji młodzieżowej i stowarzyszeń techniczno-naukowych.

3. W obradach konferencji samorządu robotniczego uczestniczy z urzędu dyrektor przedsiębiorstwa.

Art. 7. Do konferencji samorządu robotniczego należy:

1) w zakresie sprawowania nadzoru i kontroli nad działalnością gospodarczą przedsiębiorstwa:

- a) rozpatrywanie bilansów rocznych przedsiębiorstwa wraz z rachunkiem wyników;
- b) rozpatrywanie składanych przez dyrekcję kwartalnych, półrocznych i rocznych sprawozdań z działalności przedsiębiorstwa;
- c) ustalanie zasadniczych kierunków i form kontroli nad działalnością przedsiębiorstwa, jego poszczególnych oddziałów i wydziałów oraz ustalanie wytycznych w tym zakresie dla rady robotniczej przedsiębiorstwa i oddziałowych rad robotniczych;

2) w zakresie ustalania zasadniczych kierunków rozwoju przedsiębiorstwa:

- a) opiniowanie projektów wskaźników rocznych planów i projektów wieloletnich planów przedsiębiorstwa;
- b) uchwalanie rocznych i wieloletnich planów przedsiębiorstwa na podstawie wytycznych i wskaźników ustalonych w oparciu o narodowe plany gospodarcze;
- c) podejmowanie decyzji w sprawie większych inwestycji z funduszy zdecentralizowanych;

3) w zakresie usprawniania działalności gospodarczej przedsiębiorstwa:

- a) ustalanie zasadniczych kierunków ulepszania procesów technologicznych, usprawniania organizacji i podnoszenia wydajności pracy, polityki zatrudnienia, polepszania jakości produkcji, oszczędności materiałów, narzędzi pracy i paliwa, poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy;
- b) zatwierdzanie struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa;
- c) ustalanie form i kierunków rozwoju współzawodnicstwa pracy, wynalazczości pracowniczej i racjonalizacji oraz szkolenia załogi;
- d) umacnianie społecznej dyscypliny oraz krzewienie socjalistycznego stosunku do pracy i własności społecznej.

Art. 8. Do wyłącznych uprawnień konferencji samorządu robotniczego należy:

- 1) uchwalanie zakładowych regulaminów pracy w ramach wytycznych ustalonych przez Radę Ministrów i Centralną Radę Związków Zawodowych;
- 2) podejmowanie uchwały w sprawie podziału funduszu zakładowego lub przekazania tej sprawy do decyzji załogi;
- 3) ustalanie regulaminu w sprawie przyznawania premii ze środków funduszu zakładowego;
- 4) decydowanie w sprawach zakładowego budownictwa mieszkaniowego oraz urządzeń socjalnych i kulturalnych w granicach funduszy przeznaczonych na te cele;
- 5) zatwierdzanie wyboru przewodniczącego i sekretarza rady robotniczej przedsiębiorstwa, a w przypadku powołania prezydium rady robotniczej — zatwierdzanie prezydium.

Art. 9. 1. Obrady konferencji samorządu robotniczego powinny odbywać się co najmniej raz na kwartał.